


Winnend ontwerp moet kop van Noord-Holland nieuw imago geven

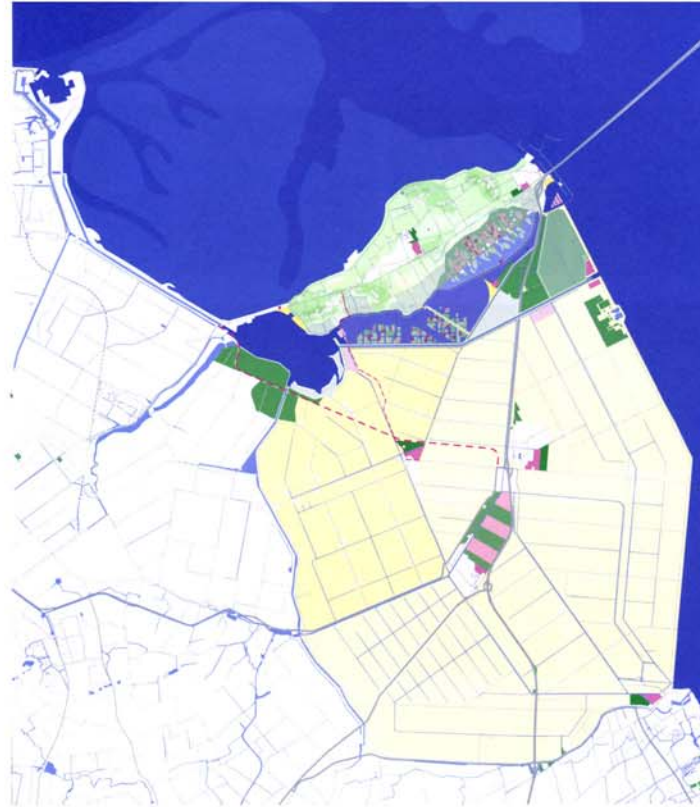
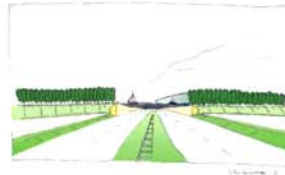
# De terugkeer van het eiland Wieringen

De Wieringermeer, de oudste IJsselmeerpolder, wordt gedeeltelijk teruggegeven aan het water. Eenvoudig is dat niet. Wat in de jaren dertig bij de drooglegging nog een stoer project was, stevig in handen van het Rijk, is bij de teruggave een delicaat proces met talloze belangenpartijen. Over de eerste ontwerpen wordt nu onderhandeld.

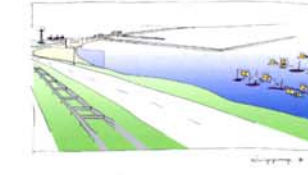
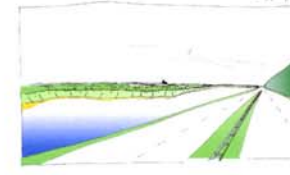
 Maud Aarts en Mark Hendriks

Het idee om een randmeer tussen Wieringen en de Wieringermeer aan te leggen dateert van 1989. Toen zag de provincie Noord-Holland al in dat een vergaande ingreep in het landschap in het uiterste noorden van de provincie nodig was om de regio een economische impuls te geven. Inmiddels is de planvorming in een stroomversnelling gekomen met de voorgenomen aanleg van het randmeer waardoor Wieringen weer een eiland wordt en bovendien een natuurgebied en een vaarverbinding tussen het IJsselmeer en het Amstelmeer gerealiseerd worden. Deze grootschalige landschappelijke ingreep creëert ruimte voor wonen, bedrijvig-

heid, recreatie en waterberging. In de eerste fase van het project werd een verkennend ontwerpatelier gehouden, bedoeld om lokale kennis en initiatieven te mobiliseren en om interesse te wekken bij investeerders. Zonder een vastomlijnd eindbeeld te presenteren, trachten de betrokken overheden zo een ontwikkeling te schetsen die in de onlangs afgesloten ontwikkelingscompetitie door andere partijen verder moest worden uitgewerkt. Het uitschrijven van de ontwikkelingscompetitie moest een geschikte private partner opleveren voor het nieuwe randmeer. De betrokken publieke partijen – de provincie Noord-Holland,



Gefaseerde realisatie van het winnende plan Lago Wirensse: huidige (rechtsboven), 2006 (rechtsonder) en 2012 (links).



Zicht vanaf de A7 op achtereenvolgens het aquaduct onder het Wirenssekanaal, het rietmoeras, de polder Waard-Nieuwland en de Afsluitdijk.

de gemeenten Wieringen en Wieringermeer en het hoogheemraadschap Noorderkwartier – maakten in februari de uitslag bekend. Het winnende consortium 'Lago Wirensse' – bestaande uit Volker Wessels Stevin Bouw & Vastgoedontwikkeling Nederland, Boskalis en Witteveen+Bos – is uitgenodigd aan de onderhandelingsstafel met hun plan van bureau Alle Hoesper. Doel van de onderhandelingen zijn een intentieovereenkomst en een ruimtelijk ontwerp voor de gezamenlijke ontwikkeling van het nieuwe randmeer. Dat ging bij de aanleg van de Wieringermeer, ruim zeventig jaar geleden, wel anders. De

drooglegging was het eerste grote project van de Zuiderzeewerken. Niet alleen nam het Rijk het initiatief tot de inpoldering, ook het gehele planproces, de financiering en de uitvoering waren in handen van de overheid. De doelmatigheid van de toekomstige landbouwgronden en effectieve waterstaatkundige principes stonden daarbij voorop. Het eiland Wieringen werd met het droogvallen van de Wieringermeerpolder ingelijfd bij het vasteland van Noord-Holland. De aanleg van een randmeer zoals dat later wel rondom de Flevopolder gerealiseerd werd, was destijds niet aan de orde omdat het niet strikt noodzakelijk was. Efficiëntie en effectiviteit –

voor de landbouw en de veiligheid – stonden voorop.

## Heilzame werking

Het teruggeven van agrarisch polderland aan het water is altijd een gevoelige zaak. Maar in dit geval wordt de wens om het ingepolderde land nu alweer om te toveren in water mede ingegeven door het belang van de landbouw en het waterbeheer. De zoute nalevering van de zeebodem is in de Wieringermeerpolder veel groter dan werd verwacht, waardoor de kwaliteit van de landbouwgrond niet optimaal is. De behoefte aan compensatie met zoet water is dermate